

020-14/2021-01

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА
"МОРАД" "ЦВЕТ"
14
12. 3. 21
ЖАБАРИ

**СТРАТЕГИЈА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ
ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА
ОПШТИНЕ ЖАБАРИ
ЗА ПЕРИОД ОД 2021. ДО 2026. ГОДИНЕ**

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

СТРАТЕГИЈА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА ОПШТИНЕ ЖАБАРИ ЗА ПЕРИОД ОД 2021. ДО 2026. ГОДИНЕ је важан стратешки документ општине Жабари. Како је основни циљ овог документа препознавање постојећих проблема и њихово решавање, унапређење и развој предшколског васпитања и образовања, као и повезивање свих актера локалне заједнице, желимо да омогућимо потпуну реализацију плана.

Стратегија за унапређење предшколског васпитања и образовања општине Жабари одсликава тренутно стање и активне проблеме у области предшколског васпитања и образовања, уједно указујући на могућност превазилажења тих проблема.

Предшколско васпитање и образовање на територији општине Жабари одвија се у Предшколској установи „Моравски цвет“ у Жабарима и објекту „Пчелица“ у Александровцу.

Израда ове Стратегије има за циљ побољшање услова и квалитета услуга Предшколске установе „Моравски цвет“, али и већи обухват деце узраста 3-5,5 година.

Усвајањем ове Стратегије општина Жабари настоји да унпреди предшколско васпитање и образовање на нашој територији и створи амбијент једнаких могућности за најмлађе суграђане.

Председник

Јован Лукић, с.р.

СТРУКТУРА

ПРОЦЕС ИЗРАДЕ СТРАТЕГИЈЕ РАНОГ И ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА ЗА ПЕРИОД ОД 2021. ДО 2026. ГОДИНЕ

- ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ
- ГЕОСТРАТЕШКИ ПОЛОЖАЈ ОПШТИНЕ ЖАБАРИ
- ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ
- ИСТОРИЈАТ И ЗАКОНСКА ОСНОВА ЗА РАД УСТАНОВЕ
- ИНИЦИЈАТИВА ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ
- МЕТОДОЛОГИЈА
- МИСИЈА
- ВИЗИЈА
- ОПШТИ ЦИЉ
- СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ
- АКЦИОНИ ПЛАН
- СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ
- ИМПЛАМЕНТАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ

На основу члана 40. Статута општине Жабари („Службени гласник општине Жабари“, бр.1/19) и предлога Општинског већа општине Жабари,

Скупштина општине Жабари на седници одржаној 12.03.2021. године донела је

СТРАТЕГИЈУ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА ОПШТИНЕ ЖАБАРИ ЗА ПЕРИОД ОД 2021. ДО 2026. ГОДИНЕ

ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија за унапређење предшколског васпитања и образовања општине Жабари за период од 2021. до 2026. године настала је у оквиру пројекта „Подршка реформи система предшколског васпитања и образовања-SUPER“, који је предмет потписаног Протокола између Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Општине Жабари.

Полазишта за израду Стратегије су актуелна документа образовне политike у Србији (Стратегија развоја образовања у Србији до 2020, Закон о предшколском васпитању и образовању и Основе програма предшколског васпитања и образовања) на основу којих Влада Републике Србије и Министартсво просвете, науке и технолошког развоја, са различитим партнерима, интензивно раде на унапређивању система друштвене бриге о деци и предшколског васпитања и образовања.

Стратегија подржава остваривање принципа Конвенције Уједињених нација и Општег коментара 7 Комитета УН о остваривању права детета у раном детињству:

- Деца имају право на живот, опстанак и развој који укључује физички, емотивни, психосоцијални, когнитивни, друштвени и културни сегмент.
- Дете не сме да буде дискриминисано по било ком основу, а нарочито не по основу своје етничке припадности, језика, вере, порекла, боје коже, сметњи у развоју и сл.
- При доношењу свих одлука или извршења поступака који утичу на дете или децу као групу, мора бити примењено начело добробити за дете (најбољи интерес детета), а то се односи како на законодавна тела, предшколске установе, тако и на породицу.
- Деци се мора дозволити да активно учествују у програмским питањима која се тичу њиховог живота и допустити им да се слободно изражавају.

ГЕОСТРАТЕШКИ ПОЛОЖАЈ ОПШТИНЕ ЖАБАРИ

На основу археолошких налаза претпостављасе да се на месту данашњег Жабара налазило римско насеље Жовиспаг. Овај крај је почетком средњег века био под аварском влашћу, све доњихове пропasti, када су пали под бугарску власт у време када су Бугари почетком IX века започели ширење према западу. Од почетка XIII века Бугари и Угарска се боре за учвршћивање власти на овим просторима. Међутим, 1291. године овај крај улази у састав Српске средњовековне државе све до 1459. године када Турци освајају ове крајеве. Након добијања аутономије од стране Турака, 1839. године Жабари добијају статус општине, а 1882. године добијају статус варошице. У Првом светском рату Жабари су били под окупацијом Бугарске, у Другом светском рату су били под окупацијом Немачке. Након ослобођења био је формиран Жабарски срез који је улазио у састав

Пожаревачког округа. 1955. године Жабари добијају статус општине што је случај до данас.

Општина Жабари се налази у средишту доњег Поморавља на десној обали Велике Мораве, јужно од Пожаревца, и припада Браничевском управном округу. Са источне стране оивичена је обронцима Браничевског повијарца, док се са њене западне стране протеже долина Велике Мораве. Управо Браничевски повијарац одваја моравску од млавске долине. Центар општине представља насеље Жабари и у саставу Општине се налази 15 насеља. Према подацима из 2002. године, општина заузима површину од 264 километара квадратних (од чега пољопривредна површина заузима 21.963 хектара, а предео покрiven шумама 1.628 хектара). Општина Жабари представља значајну раскрсницу путева и повезана је са свим деловима и путним правцима у Србији. Седиште Општине је од међународног аутопута Београд-Ниш удаљено 10 км, а од Београда 100 км. Општина Жабари се налази на државном путу другог реда бр. 130 Пожаревац-Свилајнац и државном путу другог реда бр. 119 Велика Плана-Жабари-Петровац. Међународна железничка аруга Београд-Ниш је од Жабара удаљена 13 км, а телефонски саобраћај је развијен на подручју целе Општине. Укупна дужина путева који се протежу кроз Општину износи 95 км. Општина Жабари налази се на 90 метара надморске висине у равничарском делу и до 279 метара надморске висине у свом брдском делу.

ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Општина Жабари спада у недовољно развијене општине у Србији. Присутно је опадање броја становника које је условљено миграцијама становништва према већим градовима и одласком људи на привремени рад у иностранство, а заступљена је и „бела куга“, што је потврђено последњим пописом становништва.

Табела 1: Број становника у општини Жабари, према пописима

Година	Становника	Број стално насељених
1948.	26 178	
1953.	26496	
1961.	25144	
1971.	23298	
1981.	21819	
1991.	19347	15577
2002.	18239	13034
2011.		11380

Према попису из 2002. године регистровано је 13.034 становника. Међутим, овај број није обухватио 5.192 лица на привременом раду у иностранству. Према најновијем попису, из 2011. године, у Општини живи 11.380 становника, односно 1.654 становника мање него 2002. Табеларно је представљена промена броја становника од 1948. године којом се поткрепљује тврђња о опадању броја становника и постојању „белe кугe“ у општини Жабари. Битан је податак да од укупно 11.380 становника највећи број припада старосној групи 60-64 године (1051), одмах иза њих је група од 55-59 (923) и 70-74 година (738 становника). Деце и младих до 18 година има 1.782, а популација млађа од 30 година

чини само 28% од укупног броја становника (3.221). Просечна старост у општини Жабари је 47,1.

У поређењу са пописом из 2002. године, приметан је тренд опадања броја становника у свим старосним групама, као и старење становништва, с обзиром да јесве већа процентуална заступљеност броја становника из старијих старосних група у односу на млађе.

У насељу Жабари, према попису из 2011. године, живи 1.174 становника, док у Александровцу живи 1.414 становника, у насељу Брзоходе 671, у Витежеву 721, у насељу Влашки До 1267 становника, у Кочетину 306, у Сибница 377, Симићеву 1206, Тићевцу 243, у насељу Четереже 571, Миријеву 372, Ореовици 789, Полатни 274, Породину 1803 и у насељу Свињарево 192 становника. На основу наредне табеле која приказује етнички састав може се закључити да је у општини Жабари доминантно становништво српске националности, док је присутан и значајан број Влаха, Румуна и Рома. У извесном броју је заступљено још дванаест националности.

Табела 2: Етнички састав становништва према попису из 2011. године

Националност	Број становника	Процентуална заступљеност
Срби	10137	89,08 %
Власи	433	3,80 %
Румуни	76	0,67 %
Роми	57	0,50%
Македонци	11	0,10 %
Хрвати	11	0,10 %
Црногорци	6	0,05%
Немци	4	0,03 %
Руси	3	0,03 %
Муслимани	2	0,02 %
Мађари	2	0,02 %
Југословени	1	0,08 %
Словаци	1	0,01 %
Албанци	1	0,01%
Русини	1	0,01 %
Украјинци	1	0,01 %
Остали	9	0,08%
Неизјашњено	211	1,85 %
Непознато	413	3,63%

Табела 3: Број деце рођене на територији општине Жабари од 01.03.2013. године до 30.10.2019. године

2013.	60
2014.	58
2015.	70
2016.	51
2017.	66
2018.	45

2019.	53
Укупно	406

Подаци о броју деце добијени су из евиденције Дома здравља Жабари и матичне службе општине Жабари.

ИСТОРИЈАТ И ЗАКОНСКА ОСНОВА ЗА РАД УСТАНОВЕ

Иако има своје корене у првим годинама после II светског рата, Предшколска установа „Моравски цвет“ у Жабарима је тек 1. јануара 1999. Године конституисана у складу са Законом о друштвеној бризи о деци из 1992. године. Решењем Скупштине општине о оснивању предшколске установе у Жабарима одређено је да у њен састав уђе дејчи вртић „Пчелица“ у Александровцу и васпитне групе предшколске деце у Породину, Симићеву, Ореовици и Влашком Долу. Тако је обједињен рад са предшколском децом у овој општини у јединственој Предшколској установи „Моравски цвет“, Жабари. То је сигурно најмлађа предшколска установа у Србији, што је стицај околности. Њен претеча био је, прво „Дечји дом“ Жабари, основан 1947. године. Оснивач те дечеје установе били су Савез за народно здравље и социјалну политику и Моравски срез са седиштем у Великој Плани. „Дечји дом“ је био смештен у садашњој згради Скупштине општине Жабари и био је самостална установа. Штићеници овог дечјег дома били су деца од три до седамнаест година старости, углавном ратна сирочад, незбринута и сиромашна деца. У Дому се радило по програму и упутству оснивача, а деца школског узраста похађала су основну школу у Жабарима. Она старија упућивана су на учење заната, у Велику Плану – браварског, механичарског, тапетарског и других. Дом је радио до 1956. године када је пресељен у Бор.

Нема података да ли је и у то време постојао организован рад са децом предшколског узраста. Касније, али се не зна када тачно, рад са децом предшколског узраста у дејчјим објектима одвијао се у Жабарима и Александровцу у саставу и у организацији основних школа „Дуде Јовић“ и „Херој Роса Трифуновић“. Васпитне групе деце шестогодишњег узраста постојале су, пре оснивања предшколске установе, у четири села (Породину, Симићеву, Ореовици и Влашком Долу). Оснивање Установе, осим што је испуњавање законске обавезе, такође је представљало и давање значаја овој делатности и њеној равноправно третирање у локалној заједници. У делатности и организацији ове Установе, потребе деце предшколског узраста и потребе породица за забрињавањем деце добиле су одговарајући институционални оквир.

Организациони и људски ресурси

У Установи ради укупно 16 радника, 7 васпитача, 4 медицинске сестре, 2 кувара, 2 помоћни радника и 1 домар.

Важан део унутрашњих ресурса Установе представљају и родитељи, са којима ће убудуће морати да се успостави активнија сарадња. Један део развојних циљева Установе подразумева и укључивање родитеља у предшколске активности и њихово веће ангажовање у животу и раду Установе. Савет родитеља имаће већа задужења у складу са договореним активностима.

Просторни ресурси

Табела 4: Простори предшколске установе „Моравски цвет“

Р.бр.	Назив објекта „Моравски цвет“Жабари	Број просторија	Ниво опремљености	
			Класична	Добро опремљен
1.	Боравак за децу	2	*	
2.	Боравак за децу	1	*	
3.	кухиња	2		*
4.	Санитарни чвор	3		
5.	двориште	1		
6.	Ходник са центрима интересовања			

Р.бр.	Назив објекта „Пчелица“ Александровац	Број просторија	Ниво опремљености	
			Класично	Добро опремљен
1.	Боравак за децу	2	*	
2.	кухиња	2	*	
3.	Санитарни чвор	3	*	
4.	двориште	1		
5.	Ходник са центрима интересопсања	1	*	

Партнерства у заједници и спољашњи ресурси

Део окружења предшколске установе чине и јавне и културне установе и насеља општине Жабари, као што су: Дом културе, библиотека, фудбалски клуб „Борац“, црквена општина Жабари, у општини: црква брвнара у Четережу, једна од најстаријих у окружењу, Четерешка шума, река Велика Морава. Установа има веома добру сарадњу са општинском управом и његово деловање ће и у будуће бити усмерено ка активнијем укључивање општине у преузимање одговорности за развој вртића на њеној територији. Установа сарађује са учитељима, педагогом, социјалном службом, педијатром и оснивачем СО Жабари.

Представници локалне заједнице који учествују у органу управљања у Установи ће се у будућности активније укљућити у планирање и реализацију развојних циљева установе, како би се лакше остварили развојни циљеви Установе. Будући да је суштина развојног плана Установе компатibilna са циљевима ове стратегије и, наравно, односи се на обезбеђење садржајније, квалитетније, обухватније и доступније мреже услуга за децу,

битно је да планови развоја заједнице и Установе буду међусобно усклађени и да један другог допуњују и ојачавају.

У жељи да обезбеди ослањање Установе на сопствене потенцијале, унапређење васпитног образовног рада, укључење колектива у савремене токове, ефикасно коришћење сопствених ресурса, преузимање иницијативе и одговорности за сопствени развој, као и повезивање свих актера око заједничке идеје, Тим за развојно планирање урадио је анализу постојећих развојних капацитета Установе и поставио развојне циљеве.

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ

Обогаћивањем понуда различитих програма и услуга радили смо на промоцији рада предшколске установе, истицањем значаја раног предшколског васпитања и образовања (посебни и специјализовани програми, едукација родитеља).

Сарадња предшколске установе са јединицом локалне самоуправе и локалном заједницом има посебан значај и улогу при успешној реализацији циљева васпитања и образовања деце заједно са локалном заједницом ће се обезбедити образовни контекст за децу и породицу кроз сарадњу са институцијама на територији наше Општине-децу и школама, здравственим установама, Центром за социјални рад, Центром за библиотеком, спортским организацијама. Тиме би допринели остваривању права све деце на културу, спортом организацијама. Тиме би допринели остваривању права све деце на квалитетно образовање као и пружању подршке деци и породици у складу са потребама, повезивањем стручњака, родитеља и целокупне локалне заједнице у узајамном деловању.

Улагање заједнице у квалитетно предшколско васпитање и образовање и укључивање већег броја деце раног узраста у квалитетне програме је кључни фактор развоја сваког појединачног детета и заједнице у целини. Општина Жабари је препознала проблем мањег обухвата деце узраста 3-5,5 година којима су програми предшколског васпитања и образовања доступни у мањој мери.

МЕТОДОЛОГИЈА

У циљу дефинисања Стратегије, урађена је СВОТ анализа (анализа снага, слабости, могућности и препрека) како би се утврдиле могућности предшколске установе (анализа постојећих капацитета и усклађености понуде и потражње) у Општини Жабари (анализа потребних ресурса за процес планирања система на нивоу локалних самоуправа). Урађено мапирање потреба деце узраста од 1-5,5 година која живе на селу и њихових породица, као и анализа потреба родитеља већ уписане деце у односу на дужину боравка у вртићу.

Анализом праксе предшколског васпитања и образовања у нашој установи препознати су следећи изазови: успостављање базе података о деци на нивоу Општине Жабари, мапирање деце ван система пво, посебно деце која живе на селу, недовољно сензибилисана јавност о значају раног учења, развоја и укључивања деце у програме пво, слаба информисаност родитеља о важности пво, мрежа установе која тренутно обухвата децу старијих узраса.

Актуелне препреке за развој предшколске установе су: недостатак капацитета за обухват деце целодневним програмом, одлука о забрани запошљавања у јавном сектору која се односи на васпитаче, мед.сестре-васпитаче, педагоге, психологе, дефектологе, логопеде, соц.раднике итд, недостатак финансијских средстава за одржавање постојећих простора, капацитета и улагање у изградњу и адаптацију нових и постојећих простора,

недефинисање одговорности, губитак мотивације, недостатак системске подршке, упадање у стереотипе.

Резултати добијени СВОТ анализом показују да предшколска установа и ЈЛС виде своје предности у: компетенцијама запослених, постојању институција на територији општине (библиотека, школе, Центар за социјални рад, Центар за културу, Дом здравља), постојању опреме и простора у објектима предшколске установе, отворености и ентузијазму запослених.

Истом анализом утврђене су слабости: путовање радника, оптерећеност увек истих људи, недостатак простора, дотрајали објекти вртића, непрепознавање проблема, страхови од неуспеха, број запослених. Евидентне слабости огледају се и у непостојању јединствене евиденције и базе података о деци на територији општине, недовољно просторног капацитета за већи обухват деце свих узраса, неефикасан проток информација и размена података између институција у општини (образовне, здравствене, установе социјалне заштите, установе културе...).

Могућности/шансе/прилике се огледају у: сарадњи са свим установама у локалној заједници, ангажовање и коришћење свих људских потенцијала, едукацији родитеља у вртићу и ван њега, организовању јавних трибина, ширењу мреже предшколске установе, стручном усавршавању запослених.

Као могућности које треба искористити издвојиле су се: заинтересованост родитеља у селима за програме предшколског васпитања и образовања (ПВО), за децу која нису у систему, успостављање мобилних тимова на нивоу општине у циљу повећања обухвата деце, развијање других врста програма различитог трајања, у различitim просторима и са различитим садржајима, којима би се ојачала педагошка функција ПВО чији је циљ подршка раном развоју и учењу деце, уз повећање обухвата деце.

Осим тога, изражена је потреба за игралиштима намењеним деци млађег узраса као и културним садржајима прилагођеним деци предшколског узраста (дечје позоришне и музичке представе, филмови за децу, спортска такмичења и слично). У том смислу родитељи наводе као пожељне облике организовање манифестација за децу на селу, бесплатне спортске активности, креативне радионице за децу и родитеље, школице за децу (ликовне, музичке, страног језика). Један од проблема везаних за становнике на селу је и недостатак лекара за децу – педијатра.

Анализа стања Установе

Предности:	Недостаци:
<ul style="list-style-type: none"> - пријатан амбијент, - оптимизам васпитног особља, - мали колектив и добра комуникација, - спремност колекторива за сарадњу са локалном заједницом и родитељима, - спремност васпитног особља за даље стручно усавршавање, - тимски рад, - професионално и добро руковођење вртићем, - стручан васпитни кадар.	<ul style="list-style-type: none"> - путовање радника, - оптерећеност увек истих људи, - недостатак простора, - дотрајали објекти вртића, - непрепознавање проблема, - страхови од неуспеха, - број запослених
Могућности:	Претње:
<ul style="list-style-type: none"> • добра сарадња са свим установама,	<ul style="list-style-type: none"> • одлазак образованих људи ка већим

<ul style="list-style-type: none"> • ангажовање и коришћење свих људских потенцијала, • едукација родитеља у вртићу и ван њега • јавне трибине • мрежа установе • стручно усавршавање • донације. 	<ul style="list-style-type: none"> местима, • страх од промене, • мали буџет за ову делатност, • неразвијена привреда, • миграције, • низак наталитет.
---	--

МИСИЈА

Наша мисија је да свој деци на територији општине Жабари обезбедимо услове за лепше детињство, целокупан психофизички развој поштујући њихове потребе и интересовања, а родитељима пружимо подршку и помоћ.

ВИЗИЈА

Желимо да будемо општина која има партнерски однос са родитељима, у којој сва деца расту и развијају се у подстицајној васпитно-образовној средини, уз активно учешће свих релевантних институција у васпитно-образовном раду, а у атмосфери толеранције и уз уважавање потреба деце и породице.

ОПШТИ ЦИЉ

Унапређивање квалитета живота деце на територији ЈЛС кроз различите програме у систему ПВО и активно учешће породице и локалне заједнице.

АКЦИОНИ ПЛАН

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :

1. ПОВЕЋАЊЕ ОБУХВАТА ДЕЦЕ УЗРАСТА ОД 1 ДО 5,5, ГОДИНА СИСТЕМОМ ПВО

МЕРА 1.1.

УСПОСТАВИТИ ДОБРУ МЕЂУСЕКТОРСКУ САРАДЊУ ИЗМЕЂУ ЈЛС, ДОМА ЗДРАВЉА, МЕСНИХ КАНЦЕЛАРИЈА, ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД И ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕДЕНИ РЕСУРСИ

1.1.1. Израда базе података деце на територији општине Жабари	Јединствена база података доступна свим релевантним корисницима (ЈЛС, Центар за социјални рад, Дом здравља, Предшколска установа)	Општинска управа	Дом здравља, Предшколска установа, Центар за социјални рад	Прва половина 2021. године		

РЕЗУЛТАТ: ЛОКАЛНА САМОУПРАВА ИМА РЕЛЕВАНТНЕ ПОДАТКЕ О ДЕЦИ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА, РАСПОЛОЖИВИМ МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ВАСПИТНО ОБРАЗОВНОГ РАДА И УПРАВЉА ЊИМА У ЦИЉУ ОПТИМИЗАЦИЈЕ СИСТЕМА ПВО

**МЕРА 1.2.
ПОДИЗАЊЕ СВЕСТИ СТРУЧНЕ И ШИРЕ ЈАВНОСТИ О ЗНАЧАЈУ РАНОГ РАЗВОЈА И УЧЕЊА ДЕЦЕ И УКЉУЧИВАЊА У ПВО**

АКТИВНОСТ	ИНДИКАТ ОРИ	ОДГОВОР НА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕР СКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЈЕН И РЕСУРСИ	НЕОБЕЗДЕЋЕНИ РЕСУРСИ
1.2.1. Организовање информативно едукативних предавања, трибина и других промотивних активности у циљу истицања значаја ране стимулације за раст и	Број организованих предавања, трибина, број учесника, објављени садржаји у електронским и штампаним медијима. Број и врста штампаног промотивног материјала, постера, листата,	ЈЛС	Дом здравља, Предшколска установа, Центар за социјални рад, институције (Центар за културу, Библиотека „Проф.др Александар Ивић“)	Континуирано од 2021-2026. године.		

развој дече предшко лског узврста	брошура					
1.2.2. Организовање радионица за децу и родитеље (обележавање посебних датума: Нова година и Божић, Ускрс, Дечја недеља, Дан детета, итд.) ликовних, музичких, спортских, истраживачких и других за децу која нису у систему ПВО.	Циљ радионице, врста радионице, број посетилаца и учесника, број институција које су се директно или индиректно укључиле у реализацију, утисци деце иродитеља	Предшколска установа „Моравски цвет“	Центар за социјални рад, Дом здравља, ЈЛС, Удружење деце ометене у развоју „Кључ“, Основне школе по селима	Више радионица у току године 2021-2026.год.		
РЕЗУЛТАТ: ШИРА И СТРУЧНА ЈАВНОСТ ПРЕПОЗНАЈЕ И ПОДРЖАВА ЗНАЧАЈ УКЉУЧИВАЊА ДЕЦЕ УЗРАСТА ОД 1 ДО 5,5 ГОДИНА У ПВО						
МЕРА 1.3 ПРОШIREЊЕ МРЕЖЕ ПУ ЗА ДЕЦУ УЗРАСТА ОД 1 ДО 5,5, ГОДИНА У СЕЛИМА						

АКТИВН ОСТ	ИНДИКАТ ОРИ	ОДГОВОР НА ИНСТИТУ ЦИЈА	ПАРТНЕРС КА ИНСТИТУ ЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЈЕ НИ РЕСУРС И	НЕОБЕЗБ ЕЂЕНИ РЕСУРСИ
1.3.1. Мапирање делова града и околних населја у којима деца нису укључена у систем ПВО	Мапирани делови села	ЈЛС	Центар за социјални рад, Месне канцеларије	Друга половина 2021. године и 2023.год ина		
1.3.2. Мапирање простора у којима би се одвијао ПВО	Мапирани простори у околним селима који су адекватни за боравак деце и одговарају утврђеним стандартим а за боравак деце према Правилнику о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности ПУ	ЈЛС И Месне канцеларије	Центар за социјални рад, Предшколс ка установа.	Друга половина 2021. године и 2023.год ина		
1.3.3. Адаптациј а простора или изградња новог и опремање дидактичк им материјал ом и	Број адаптирали х постојећих простора/об јеката који у потпуности одговарају потребама деце узраста од 1 до 5,5	ЈЛС и Месне канцеларије	Предшколс ка установа, Центар за социјални рад	2021.- 2026.год ина		

опремом	година, поседују одговарајући у опрему и дидактички материјал за реализацију активности са децом, број новоформираних васпитних група					
1.3.4. Планирање и реализација различитих програма и активности и ПУ усклађених са потребама и интересовима деце и родитеља и постојећим људским и материјалним ресурсима	Број планираних и реализованих програма са истакнутим циљевима, број обухваћене деце, утисци родитеља и деце о разноврсности програма и понуђених садржаја	Предшколска установа „Моравски цвет“	Центар за социјални рад, Дом здравља, основне школе, библиотека, Домови културе	У периоду 2021. – 2026. година		

РЕЗУЛТАТ: УЧЕШЋЕМ ЦЕЛОКУПНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ДОПРИНЕЛО СЕ ПОВЕЋАЊУ ОБУХВАТА ДЕЦЕ УЗРАСТА ОД 1 ДО 5,5 ГОДИНА, НАРОЧИТО ОСЕТЬИВИХ ГРУПА И СЕОСКИХ СРЕДИНА

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ:

2. УНАПРЕЂЕН КВАЛИТЕТ УСЛУГА ЗА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА

МЕРА:**2.1. УНАПРЕЂИВАЊЕ КОМПЕТЕНЦИЈА ЗАПОСЛЕНИХ И ПВО ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ КВАЛИТЕТНИХ ПРОГРАМА ПВО**

АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ
2.1.1. Дефинисање приоритета у области стручног усавршавања	Израђен плана стручног усавршавања васпитача и стручних сарадника према исказаним потребама	Предшколска установа	Удружење васпитача	2021. — 2023.		
2.1.2. Организовање семинара и интерног стручног усавршавања за реализацију квалитетних програма	Број семинара, евидентиран број учесника семинара, хоризонтална размена са реализаторима истих или сличних програма других ПУ.	Предшколска установа	Реализатор и акредитованих семинара, Удружење васпитача	2022. — 2026. по две на годишњем нивоу		

РЕЗУЛТАТ: ДЕФИНИСАНА ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ ПРОФЕСИОНАЛНА ЗАЈЕДНИЦА УЧЕЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗАПОСЛНИХ У СКЛАДУ СА САВРЕМЕНИМ ТЕОРИЈСКИМ КОНЦЕПТИМА И ПРЕПОЗНАТИМ ПРИОРИТЕТИМА КАО ОДГОВОР НА ЗАХТЕВЕ ПРАКСЕ

МЕРА:**2.2. ПРОШИРИВАЊЕ ПРОГРАМСКЕ ПОНУДЕ ПВО ЗА ДЕЦУ И РОДИТЕЉЕ/ЗАКОНСКЕ ЗАСТУПНИКЕ У ОПШТИНИ**

АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ
2.2.1. Анализа постојеће праксе и дефинисање предлога за унапређивање програмске	Број и врста програма, инструменти за испитивање потреба и интересовањ	Предшколска установа	ЈЛС, Предшколске установе из окружења	Крај 2026. године		

понуде	а запослених					
2.2.2.Формира ње цене за кратке двочасовне/по лудневне програме	Дефинисани критеријуми и регресна скала за изабране програме	ЈЛС	Центар за социјални рад	2022-2026. године		

РЕЗУЛТАТ:ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА НУДИ РАЗЛИЧИТЕ ПРОГРАМЕ ПО ОБЛИКУ, ТРАЈАЊУ И ПРОГРАМСКОМ ОПРЕДЕЉЕЊУ

МЕРА:

2.3. УСПОСТАВЉАЊЕ САРАДЊЕ СА ИНСТИТУЦИЈАМА У ОПШТИНИ

АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНА СРЕДСТВА
2.3.1.Повезивање са релевантним институцијама у локалној заједници у циљу обезбеђивања подршке деци и породицама	Потписан Меморандум о сарадњи између релевантних партнера за унапређивање ПВО	ЈЛС	Библиотека, Центар за културу, спортска и културно-уметничка друштва, основне школе	2021. – 2026.год.		
2.3.2.Планирање и реализација интегрисаних програма и услуга у складу са потребама деце и породице (здравствена и социјална заштита)	Број развијених програма у локалној заједници, број учесника обухваћених програмима, бенефити за децу и породицу који су произашли из реализованих програма	Дом здравља, Центар за социјални рад	Предшколска установа, Црвени крст, Библиотека, Центар за културу	2021. – 2026. година		

РЕЗУЛТАТ: КРОЗ САРАДЊУ СА СВИМ РЕЛЕВАНТНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА НА НАШОЈ ОПШТИНИ УНАПРЕЂЕНЕ СУ РОДИТЕЉСКЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ И УСЛУГЕ ЗА ДЕЦУ И ПОРОДИЦЕ У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

МЕРА:

2.4. УВОЂЕЊЕ ИНОВАТИВНИХ, ОПТИМАЛНИХ И ОДРЖИВИХ МОДЕЛА

ФИНАНСИРАЊА ПВО						
АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНА СРЕДСТВА
2.4.1.Обезбеђивање средстава за адаптацију /изградњу и опремање простора за реализацију програма – аплицирање за фондове, пројекте и слично	Пратећа документација потребна за адаптацију/изградњу простора и набавку опреме и дидактичког материјала за реализацију програма	ЈЛС	Месне канцеларије, Предшколска установа	2021. – 2026. година		
2.4.2.Обезбеђивање стручног кадра за рад са децом и родитељима/законским заступницима	Пратећа документација којом се потврђује стручност у раду и реализацији програма	ЈЛС	Предшколска установа, Дом здравља, Центар за социјални рад	2024.-2026. година		
2.4.3.Обезбеђивање средстава за реализацију подршке препоручене од стране интересорне комисије.	Број деце којој је потребна помоћ и додатна подршка, број обезбеђених персоналних асистената за децу којој је потребнапомоћ и додатна подршка	ЈЛС, Дом здравља, Интересор на комисија	Предшколска установа, Центар за социјални рад, Дом здравља.	2021.-2026. године		
РЕЗУЛТАТ: ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У САРАДЊИ СА СВИМ РЕЛЕВАНТНИМ УЧЕСНИЦИМА СТРАТЕГИЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ДОСТУПНОСТ ПРОГРАМА ПРОШИРИВАЊЕМ КАПАЦИТЕТА И ОСТВАРИВАЊЕ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ ЗА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА И ЊИХОВЕ ПОРОДИЦЕ						

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ:
**3. ВЕЋА ПАРТИЦИПАЦИЈА РОДИТЕЉА У РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ЗА
ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА**

МЕРА:
**3.1. ОСНАЖИВАЊЕ РОДИТЕЉСКИХ КОМПЕТЕНЦИЈА НА НИВОУ
ОПШТИНЕ ЗА ПОДРШКУ ПВО**

АКТИВНО СТ	ИНДИКАТОРИ	ОДГОВОР НА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕР СКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНА СРЕДСТВА
3.1.1. Едукација родитеља кроз радионице, предавања, округли сто, дискусионе групе за активно учешће у планирању и реализацији програма и активности у ПУ	Број реализованих радионица, предавања, дискусионих група Број родитеља учесника и реализација активности, утисци родитеља	Предшколска установа, Дом здравља, ЦСР	Црвени крст, Удружење деце са сметњама у развоју „Кључ“	2021. - 2026. година		
3.1.2. Подстицање иницијативе родитеља за активним учешћем у планирању и реализацији програма	Набавка стручне литературе и часописа за родитеље и оснивање Читалачког клуба, активно учествовање родитеља у уређењу ентеријера и екстеријера, реализовани предлози родитеља/старатеља	Предшколска установа, ЈЛС, Месне канцеларије	Дом здравља, Центар за социјални рад, Црвени крст	2021. – 2025. године		
3.1.3. Активно укључивање	Број реализованих иницијатива	Општински савет родитеља,	Предшколска установа	2021. – 2026.		

е чланова Општинско савета родитеља у реализацију планираних програма кроз унапређива ње и јачање компетенци ја чланова	Општинског савета, број предлога који су разматрани и усвојени од стране чланова Савета	ЈЛС, Месне канцеларије		годи не		
РЕЗУЛТАТ: РОДИТЕЉИ ПОКРЕЋУ ИНИЦИЈАТИВЕ И АКТИВНО УЧЕСТВУЈУ У ПЛАНИРАЊУ, ДОНОШЕЊУ ОДЛУКА И РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ЗА ДЕЦУ ОД 1 ДО 5,5, ГОДИНА НА ТЕРИТОРИЈИ СВОЈЕ ОПШТИНЕ, ПОСТАЈУ АКТИВНИ УЧЕСНИЦИ ЗАЈЕДНИЦЕ И ТИМЕ ПОКАЗУЈУ ЈАЧАЊЕ РОДИТЕЉСКИХ КОМПТЕНЦИЈА						

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ

1. ПОВЕЋАЊЕ ОБУХВАТА ДЕЦЕ УЗРАСТА ОД 1 ДО 5,5, ГОДИНА СИСТЕМОМ ПВО
2. УНАПРЕЂЕН КВАЛИТЕТ УСЛУГА ЗА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА
3. ВЕЋА ПАРТИЦИПАЦИЈА РОДИТЕЉА У РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ЗА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ

Општина Жабари је (кроз рад чланова радне групе за израду овог стратешког документа коју је формирао председник Општине Жабари) носилац активности креирања и реализације стратегије за унапређење предшколског васпитања и образовања општине у периоду од 2021. до 2026. године. Радна група је након обуке која је организована у оквиру пројекта „Подршка реформи система предшколског васпитања и образовања у Србији“ – СУПЕР, стручним сарадницима и васпитачима, представницима институција и других установа креирала ову стратегију.

Како би се омогућила имплементација Стратегије потребно је да Општинско веће, а затим и Скупштина општине Жабари усвоји овај документ. Стратегија представља оквир за спровођење активности којима ће се унапредити предшколско васпитање и образовање на територији општине Жабари. ЈЛС ће преузети одговорност за њено извршење тако што ће формирати Радну групу која ће пратити, оцењивати и извештавати једном годишње Скупштину општине Жабари о примени Стратегије. Састав Радне групе, задаци и рок извршења задатака исте биће уређени решењем о образовању Радне групе коју издаје ЈЛС.

Средства за спровођење стратегије за унапређење предшколског васпитања и образовања општине Жабари у периоду од 2021. до 2026. године, обезбеђиваће се из различитих извора: из буџета Општине Жабари, средстава донатора уколико их буде.

Стратегија за унапређење предшколског образовања и васпитања општине Жабари је документ који садржи препознате проблеме, предложена решења, мере, време реализације, а евалуација и мониторинг подразумевају праћење, извештавање и оцењивање спровођења Стратегије како би се проценили ефекти и релевантност спроведених активности. У складу са тим вршиће се и анализирање проблема и ниво остварености постављених циљева како би се могле на време предузети потребне измене и допуне.

Број: 020-14/2021-01

Датум: 12.03.2021. год.

Жабари

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЖАБАРИ

Председник СО Жабари
Адамовић Дејан